

Även kvinnor har rätt till en god pension

– förslag mot ekonomisk ojämlikhet bland äldre

Även kvinnor har rätt till en god pension

– förslag mot ekonomisk ojämlikhet bland äldre

Många pensionärer har en förhållandevis god ekonomi. Samtidigt syns tydliga ekonomiska klyftor utifrån kön och yrkesbakgrund. Kvinnor har generellt betydligt lägre pensionsinkomst än män. Räknat på enbart den allmänna pensionen har kvinnor i genomsnitt cirka 80 procent av männens pension. Sett till den totala disponibla inkomsten, med bland annat tjänstepension inräknat, är pensionsgapet betydligt större. Sju av tio pensionärer som lever i relativ fattigdom är också kvinnor. Särskilt de allra äldsta kvinnorna, över 80 och ofta ensamstående, är tydligt överrepresenterade bland de äldre som lever i ekonomiskt utanförskap. Kvinnor som tidigare arbetat inom välfärden, exempelvis i vård och omsorg, har generellt också bland de lägsta inkomsterna som äldre.

Att leva med låg ekonomisk standard kan få många fler konsekvenser än problem med att betala räkningarna och sätta mat på bordet. Små ekonomiska resurser ökar risken för ohälsa, ofrivillig ensamhet och isolering, långvarig skuldsättning och att nödvändiga saker som tandvård och läkemedel måste prioriteras bort. Den som inte klarar sig på sin egen inkomst kan bli beroende av någon annan i sin närhet.

En anledning till de ekonomiska klyftorna är att ojämlikheter i arbetslivet följer med efter pensioneringen. Kvinnodominerade yrken, inte minst inom vård och omsorg, har lägre löner än mansdominerade yrken. Många kvinnor har oftare än män osäkra timanställningar, ofrivillig deltid samt tuffa arbetsvillkor och bristande arbetsmiljö. Dagens pensionssystem innebär även att de med låg- och medellöner kan arbeta ett helt yrkesliv, men ändå kvalificera sig för garantipension.

SKPF Pensionärerna anser att alla ska ha och få samma möjligheter till att få en pension som det går att leva på, och det gäller även kvinnor. Detta är också avgörande för Sveriges möjligheter att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. För att nå dit krävs förändringar i både arbetslivet och pensionssystemet. Åtgärder har vidtagits i pensionssystemet den senaste tiden för att förbättra för de sämst ställda pensionärerna, men det alltmer ansträngda läget i svensk ekonomi riskerar att öka klyftorna bland äldre. Politikens fokus på att premiera de som kan arbeta längre upp i åldrarna kommer också att göra att vissa grupper, som inte kan eller orkar fortsätta arbeta, halkar efter. Därför behövs åtgärder både på kort och lång sikt.

SKPF Pensionärernas förslag för mer jämlika pensioner:

- Satsa på ett hållbart arbetsliv så att alla orkar hela vägen.
- Inför heltid som norm.
- Höj löner och status i kvinnodominerade yrken.
- Behåll trygghetspensionen – en ventil för de utslitna.
- Gör en sammantagen helhetsöversyn av pensionssystemet.
- Höj pensionsavgiften så att arbete lönar sig även i välfärden.
- Förenkla och förtydliga pensionssystemet.
- Transparent och brett samarbete i riksdagen.
- Anpassa stödåtgärder efter behov.